

PEDAGOGICKÁ KONCEPCE

1. Identifikační údaje

Název: Lesní klub Svatojánek

Provozovatel: Spolek Svatojánek, z.s.

IČ: 07773234

Sídlo spolku: Příční 362, 671 82 Dobšice

Web: www.lksvatojanek.cz

Koordinátorka školky: Ing. Eva Chvátalová

Tel.: 607 635 236

E-mail: lksvatojanek@gmail.com

Lokalita: Znojmo – Konice, za myslivnou

Kapacita klubu: 15 dětí

2. Obecná charakteristika klubu

Lesní mateřský klub Svatojánek je plnohodnotnou alternativou předškolního vzdělávání a vychází ze specifík lesních mateřských škol. Nachází se ve Znojmě - Konicích, na městské zahradě za myslivnou. Celý pozemek má rozlohu cca 1000 m². Zázemím pro děti je jurta, která je celoročně napojená na vodu a elektřinu. Dále pak zastřešená terasa se šatnou a WC. Klub má kapacitu 15 dětí na den, ve věkovém rozpětí 3-7 let. K dispozici jsou jim každý den 2 průvodci-pedagogové.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Naším zázemím je mongolská jurta o průměru 8 m s přílehlou zastřešenou terasou se stolem a lavicemi, sloužící jako ochrana před deštěm nebo ostrým sluncem. Součástí terasy je i zaizolovaná malá šatna, separační kompostovatelné WC a umyvadlo na mytí rukou. Za teplého počasí se na terase i jí, tvoří a hraje. V plně vybavené jurtě, napojené celoročně na pitnou vodu a elektřinu, se nachází velký jídelní/pracovní stůl se židličkami, úložné prostory s výtvarnými potřebami, knihami a náhradním oblečením pro děti a prostory pro sušení mokrého oblečení. K dispozici je kuchyňská linka s troubou a sporákem určeným na vaření a ohřívání obědů nebo pečení s dětmi. K odpočinku dětem slouží matrace. Kládeme důraz, aby veškeré vybavení, včetně hraček, bylo nejlépe z přírodních nebo jiných obnovitelných a

recyklovatelných materiálů a příjemných barev. Teplo v jurtě je zajištěno kvalitními litinovými kamny na tuhá paliva a elektrickými přímotopy.

Na pozemku o rozloze cca 1000 m² máme v plánu v první řadě udělat pískoviště s venkovní kuchyňkou a do budoucna bychom rádi postupně přidali i další prvky sloužící ke hře a vzdělávání, stejně tak vyčlenili část plochy k pěstování a zahradničení. Tento prostor je po dobu přítomnosti dětí ve školce vyčleněn pouze jim.

3.2. Psychosociální podmínky

Rádi bychom docílili, aby děti do naší školky chodily s radostí a cítily se v ní bezpečně a spokojeně. Snažíme se, aby i nástup nového dítěte byl co nejpříjemnější a stal se tak přirozeným přechodem z rodinného kruhu do nového sociálního prostředí. Adaptační doba každého dítěte je individuální, proto průvodci respektují jeho potřeby, napomáhají mu a přizpůsobují tempo činností.

Je důležité, aby volnost a svoboda dítěte byla vyvážena schopností dodržovat řád a pravidla školky. V určitých situacích dávají průvodci rovněž prostor pro společnou domluvu a možnost utváření pravidel společně s dětmi.

Zároveň se průvodci snaží děti pozitivně motivovat v samostatných pokusech, v překonávání překážek, a dávat dětem okamžitou zpětnou vazbu v konkrétních situacích.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

3.3. Životaspráva

Dostatek pohybu a každodenní pobyt v přírodě za proměnlivého počasí posiluje imunitní systém dětí a zvyšuje jejich fyzickou zdatnost a odolnost. Pro zdravý vývoj dítěte je důležité, aby aktivní část dne byla vyvážena dostatečným odpočinkem, který je dětem dopřán po obědě.

Jídlo během dne zajišťují a připravují rodiče. Dopolední svačinku si děti berou s sebou do batůžku do lesa. Odpolední svačinka je nachystaná v jurtě a svačí po odpočinku. V dny, kdy s dětmi pečeme chleba nebo něco sladkého, není odpolední svačina potřeba. Obědy a odpolední svačiny vaří a připravuje v určených dnech rodič, který se o to dobrovolně přihlásí. Polévka a hlavní chod jsou buď přineseny ráno teplé ve várnících, nebo se ohřívají v jurtě.

Obědy jsou vegetariánské z kvalitních a hodnotně vydatných surovin. Po domluvě lze brát ohled i na jiné potravinové omezení nebo si donést v termosce svůj vlastní.

Na pitný režim dohlíží během dne průvodci. Během dopoledního programu v lese děti mají svoje pití v batůžku. V zázemí školky jim je pak k dispozici čaj či voda.

3.4. Průvodci

U průvodců/pedagogů dbáme především na trpělivý a laskavý přístup k dětem. Pedagogické vzdělání a praxe jsou vítané, nikoliv nutné. Jde nám hlavně o celkovou osobnost člověka a kladný vztah k dětem a přírodě. Proto se snažíme vybírat naše průvodce i externí kolegy tak, aby byli dětem zdravými vzory.

3.5. Spolupráce s rodiči

Líbí se nám komunitní fungování lesní školky, což zahrnuje úzkou spolupráci s rodiči, kteří jsou zapojeni do společných brigád na pozemku, příprav slavností a jiných společných aktivit. Všechny akce rodiče najdou zapsané v ročním harmonogramu a dostatečně dopředu jsou o konání informováni emailem.

Chápeme, že i pro rodiče je nástup jejich dítěte do školky důležitou událostí, proto je samozřejmostí, že průvodci při převzetí dítěte stručně zhodnotí jeho den ve školce. Po individuální domluvě si lze domluvit i delší informační schůzku (především u nově příchozích dětí). Po vzoru waldorfské pedagogiky nabízíme předškolním dětem i pohovory u nich doma.

3.6. Rytmus dne

8:00 – 9:00 příjezd a převzetí dětí, volná hra na zahradě/v jurtě, reflexe s rodiči

9:00 – 9:30 přivítání dětí v kruhu, seznámení s denním programem/tématem

9:30 – 11:30 cesta lesem s tématicky zaměřeným programem, volná hra v lese, dopolední svačinka, pro zájemce pohádka

11:30 – 12:30 příprava na oběd, oběd

13:00 – 14:30 odpočinek, četba pohádek, spánek. Nespavci si mohou prohlížet knihy nebo něco tvořit.

14:30 – 16:00 dopolední svačina, řízená tématická aktivita, volná hra

15:00 - 16:00 vyzvedávání dětí, reflexe s rodiči

4. Charakteristika pedagogické koncepce

Lesní klub Svatojánek se inspiruje konceptem lesních mateřských škol, což znamená, že děti tráví celoročně za téměř každého počasí většinu času venku. Příroda se svojí proměnlivostí a situace vzniklé při pobytu v ní, se tak stávají nevyčerpatelným zdrojem vzdělávací nabídky, která děti rozvíjí v jejich celistvosti. Ve srovnání s jinými mateřskými školami je pro lesní školky typické nezatěžování dětí klasickými hračkami. Děti mají k dispozici pracovní náčiní jako například kolečka či motyčky, ale nejčastěji ke svým hrám využívají materiál, jež jim nabízí sama příroda (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny atd.). Tím jsou děti

odkázány mnohem více sami na sebe na vlastní schopnost tvořit, schopnost imaginace, sociální dovednosti, samostatnost, jenž se v takovém prostředí rozvíjí mnohem snadněji.

Děti se učí skrze pohyb, proto volíme pobyt v přírodě jako to nejpřirozenější, co dětem můžeme nabídnout.

4.1. Enviromentální výchova a učení se prožitkem

Vedeme děti k lásce k přírodě a k tomu, že je pro nás příroda a naše okolí důležité a měli bychom se o ni starat. Všímáme si změn v přírodě během roku, poznáváme společně rostliny, stromy, plody, kytky a také zvířata podle zvuků a v zimě podle stop ve sněhu. Učíme se společně třídit odpad, význam kompostu. Děti také na jaře pěstují zeleninu a sází bylinky.

Při učení se prožitkem se děti nejlépe učí a zažívají tak opravdový svět všemi svými smysly. V lese mají děti navíc možnost plně rozvíjet hrubou motoriku. Dítě dochází k vlastním závěrům na základě prožité zkušenosti. Vše okolo si může ohmatat, prožít, zakusit (samozřejmě v rámci pravidel bezpečnosti) a tím si utvářet reálnou představu o možnostech okolního světa.

Podporujeme v dětech jejich přirozenou zvědavost.

Díky intenzivnímu pobytu v proměnlivém přírodním prostředí jsou děti mnohem více konfrontovány s různými předvídatelnými a nepředvídatelnými situacemi a to nahrává k tzv. situačnímu učení. Reálné situace vzniklé během pobytu v lese dávají dětem možnost rozšiřovat svoje sociální dovednosti. Uvědomovat si vlastní možnosti a tím rozvíjet schopnost jednat a hledat smysluplná řešení. Pedagog se jim v tomto procesu stává oporou a průvodcem.

Umožňujeme dětem příležitosti setkat se s různými výzvami a také s bezpečným rizikem, aby byly celkově připraveny do reálného života.

Děti se učí, kde mají své hranice. Při lezení na strom, chození po kládě, nebo přeskokování kaluží své tělo posilují. Navíc při pobytu venku zlepšují svou imunitu.

4.2. Laskavý přístup

Snažíme se o individuální přístup, o individuální rozvoj osobnosti, protože každé dítě je osobnost s jinými potřebami.

Učíme děti respektovat a být respektován, aby žily ve světě, kde panují zdravé sociální vztahy.

4.3. Inspirace waldorfskou pedagogikou

Dodržujeme rytmus dne, týdne a roku, jelikož právě to dává dětem pocit bezpečí a provázání souvislostí.

Prožíváme koloběhu roku, slavíme společně s rodiči svátky, rodiče se zapojují do příprav slavností. Věříme, že tradice a svátky, jež vychází z přirozeného běhu roku a lidových zvyklostí, je třeba dále udržovat a předávat dětem. S dětmi si vytváříme své každodenní

rituály – ranní kruh, komunitní kruh před obědem nebo pohádka během odpočinku. Společně slavíme narozeniny dětí.

Pomocí pohádek, vyprávění, hudby a malování, vytváříme dětem prostor pro rozvoj fantazie. Používáme přírodní materiály, jelikož dětem chceme ukazovat reálný svět.

4.4. Předškolní příprava

U předškoláků dbáme na přípravu zaměřenou na rozvoj grafomotoriky a jemné motoriky. Dále v nich podněcujeme zvědavost, podporujeme je v pomáhání malým dětem a celkově se snažíme, aby se děti do školy těšily. Ať už to bude škola klasická, či alternativní.